հիմնադրման 25-ամյա հոբելյանին

ANAHIT RUBEN **MANVELYAN**

Pianist, Docent at Gyumri Branch of the Yerevan State Komitas Conservatory

E-mail: manvelyan anahit@mail.ru Doi.10.58580/18290019-2022.2.63-109

> «Երաժշտական Հայաստան» ամսագրի խմբագրական խորհրդի երաշխավորությամբ՝ Հրանտ Հովհաննեսի Խաչիկյանի՝ 2.3.2023 թ., րնդունվել է տպագրության՝ 10.3.2023 թ., ներկայացրել է հեղինակը՝ 20.12.2022 թ.

SOME FEATURES OF ALEXANDER SCRIABIN'S PIANO STYLE Dedicated to A. Skryabin's 150th anniversary

Abstract

Alexander Scriabin is one of the greatest representatives of the musical culture of the late 19th and early 20th centuries. As a daring innovator, he created an original sound universe with an inimitable system of images and expressions. Scriabin was influenced by various idealistic philosophical and aesthetic concepts of his time. The contradictions of Russia's complex pre-revolutionary era are reflected in his music's bright contrasts, with rebellious impulses and discretion, sensual sighs, and imperative exclamations.

Scriabin's piano sonatas reflect all stages in the evolution of his work. They, as well as his symphonic works, reveal one of the most important tendencies in his music - the hidden, disguised program. These are programmatic works with no literary or artistic basis (in some cases, the commentaries were added after the music was completed). As is known, programmatic content is not necessarily tied to the title of the work. It can be implicit, conditional, symbolic, abstract, or subjective. Indeed, the philosophical-idealistic programs of Scriabin's sonatas are remarkably relevant, and the music of the sonatas is still perceived by listeners and continues to retain its powerful influence. A. Scriabin left an indelible mark on world music culture. His work had a significant impact on the development of twentieth-century piano and symphonic music.

Key Words: Alexander Scriabin, piano works, stylistic features, innovation.

Ամփոփում

Դաշնակահար, ԵՊԿ Գյումրու մասնաձյուղի ռոցենտ **Անահիտ Ռուբենի Մանվելյան. - «Ալեթսանդր Սկրյաբինի** դաշնամուրային ոճի որոշ առանձնահատկությունները (ծննդյան 150-ամյակին)»։

Այեքսանդր Սկրյաբինը XIX դարի վերջի և XX դարի սկզբի երաժշտական մշակույթի խոշորագույն ներկայագուգիչներից է։ Իբրև համարձակ նորարար, նա ստեղծեց հնչյունային մի ինքնատիպ աշխարհ՝ պատկերների ու արտահայտչամիջոցների ուրույն համակարգով։ Ա.Սկրյաբինի ստեղծագործության վրա ազդել են իր ժամանակաշրջանի իդեալիստական փիլիսոփալական և գեղագիտական տարբեր հոսանքներ։ Նրա երաժշտության վառ հակադրություններում՝ րմբոստ ազդակներով ու հայեզողականությամբ, զգայական հառաչանքով ու հրամայական բազականչություններով, արտագոլվում են Ռուսաստանի նախահեղափոխական բարդ դարաշրջանի հակասությունները։

Ա.Մկրյաբինի դաշնամուրային սոնատներն արտագոլում են նրա ստեղծագործության էվոլյուգիայի բոլոր փուլերը, և դրանցում, ինչպես նաև սիմֆոնիկ ստեղծագործություններում ակնառու է նրա երաժշտության կարևորագույն ուղղություններից մեկը՝ թաքնված, քողարկված ծրագիրը։ Դրանք ծրագրային ստեղծագործություններ են՝ առանց հատուկ գրական-գեղարվեստական հիմքի (որոշ դեպքերում գոյություն ունեցող մեկնաբանությունները դրվել են երաժշտության գրվելուց հետո)։ Ինչպես հայտնի է, ծրագրայնությունը կարող է լինել ոչ միայն վերնագրված, այլև թաքնված, պայմանական, խորհրդանշական, վերացական, սուբլեկտիվ: Բնականաբար, Ա.Սկրյաբինի սոնատների փիլիսոփալական-իդեալիստական ծրագրերը զարմանալիորեն պահպանում են իրենց արդիականությունը, իսկ սոնատների երաժշտությունը ունկնոիրների կողմից ավելի ու ավելի հաճախ ընկալվում՝ և շարունակում է պահպանել իր հզոր ագոեցությունը։ Համաշխարհային երաժշտական մշակույթի մեջ շատ նշանակալի հետք է թողել Ա.Ն.Սկրյաբինը։ Նրա ստեղծագործությունը զգալի ազդեզություն ունեգավ XX դարի դաշնամուրային և սիմֆոնիկ երաժշտության զարգազման վրա։

Քանալի-բառեր. Ալեքսանդր Սկրլաբին, դաշնամուրային ստեղծագործություններ, ոճական առանձնահատկություններ, նորարարություն։

Նվիրվում է ԵՊԿ Գյումրու մասնաճյուղի

<u>Абстракт</u>

Пианистка, доцент Анаит Рубеновна Манвелян.- "Некоторые особенности фортепианного стиля Александра Скрябина (к 150-летию со дня рождения)".

Александр Скрябин — один из крупнейших представителей музыкальной культуры конца XIX-начала XX века. Как смелый новатор, он создал оригинальный звуковой мир с уникальной системой образов и выражений. На творчество А. Скрябина оказали влияние различные идеалистические философско-эстетические течения его времени. Контрасты сложной дореволюционной эпохи России отражались в ярких контрастах его музыки, с ее бунтарскими порывами и рассудительностью, чувственными вздохами и повелительными восклицаниями. Фортепианные сонаты А. Скрябина отражают все этапы эволюции его творчества, и в них, как и в симфонических произведениях, проявляется одно из важнейших направлений его музыки: скрытая, замаскированная программа. Это программные произведения, не имеющие конкретной литературно-художественной основы (в ряде случаев существующие комментарии добавлялись уже после написания музыки). Как известно, программность может быть не только в заглавии, но и скрытой, условной, символической, абстрактной, субъективной. Философско-идеалистические программы сонат А. Скрябина удивительным образом сохраняют свою актуальность, а музыка сонат все чаще воспринимается слушателями и продолжает сохранять свое мощное влияние. А. Н. Скрябин оставил очень значительный след в мировой музыкальной культуре. Его творчество оказало значительное влияние на развитие фортепианной и симфонической музыки XX века

Ключевые слова: Александр Скрябин, фортепианные произведения, стилистические особенности, новаторство.

Preface

lexander Scriabin is one of the greatest representatives of the musical culture of the late 19th and early 20th centuries. As a daring innovator, he created an original sound universe with an inimitable system of images and expressions. Scriabin was influenced by various idealistic philosophical and aesthetic concepts of his time. The contradictions of Russia's complex pre-revolutionary era are reflected in his music with bright contrasts, rebellious impulses and discretion, sensual sighs, and imperative exclamations.

Throughout his life, Scriabin combined composition and performance, which aided in the development of his artistic style. Scriabin, as a creative and innovative thinker, directed all of his artistic abilities toward the formation and self-assertion of a powerful individual.

His works constitute a unique artistic system that combines willful impulses and heroic aspirations within genres full of subtle, fragile spirituality and exceptional mystical resources. Thus, the unique organization of sound in his music leads to the transformation of the latter.

Scriabin's principal area of work is piano and symphonic music. The genre of the piano miniature predominates in his compositions from the 1880s to the 1990s, with roots in the works of Romantic composers: etudes, preludes, nocturnes, mazurkas, and impromptus.

These lyrical compositions cover a wide range of emotions and senses, from light reverence to passionate pathos. Scriabin's style is distinguished by its complexity of expression and composition, at times by nervous aggravation of emotional expression, while the influence of Chopin's and, to a lesser extent, Liadov's styles is discernible.

Numerous milestones mark Scriabin's artistic evolution. At first glance, there appears to be very little in common between his early and late piano works. The entire spectrum of the instrument's tone changes, as do the musical expression and style. Indeed, when speaking of his unique and innovative piano style, we are referring first and foremost to the mature period of Scriabin's work. The early period is closely related to the traditions of F. Chopin and A. Lyadov.

This was probably the time when the composer accumulated his artistic potential, particularly in etudes (Op. 8), preludes (Op. 11, 13, 15, 16, 17), and impromptus (Op. 10, 12, and 14). This is where unique individual characteristics begin to crystallize (1).

The genres of prelude and ?tude improve the composer's instrumental style. The genre of prelude provided him with greater freedom of mind, stimulating his active imagination. Furthermore, the miniatures allow the composer to abandon the middle sections of the composition, which are often less developed in terms of musical material and more traditional in terms of texture in his mazurkas and impromptus. In the prelude genre, A. Scriabin introduces a completely independent and new word to Russian music, getting himself closer to Chopin, who revived this genre in the nineteenth century. The Preludes reflect A. Scriabin's personal artistic universe, representing the young composer's creative aspirations. The composer's imagination is unbounded here, and the world of preludes is vast. They also reveal a variety of the composer's most distinctive stylistic features, as well as a daring mindset far ahead of its

In the 1890s, the composer's philosophical concept crystallized, and his ideas took on an immense scale,

հիմնադրման 25-ամյա հոբելյանին

requiring symphonic forms of expression (2). For example, Sonatas IV and V, as well as 'The Poem of Ecstasy', tend to be more restrained in expressiveness within a compressed sonata cycle. Sonatas Nos. 6-10 occupy a central place among later piano works, distinguished by deep complexity and a certain encryption in their musical language and structure. As if Scriabin seeks to delve into the subconscious and capture spontaneous and unexpected emotional outbursts in musical sound, combined with peculiar changes. These outbursts seem to give rise to the themes and symbols that make up the texture of the work. A single chord, an intonation consisting of two or three sounds, or a passage itself frequently gains metaphorical and semantic meaning, which became very characteristic, particularly in the composer's later work. This contributed to the abrupt transition from one emotional state to another in the sonatas - from fragile reverie to intense action.

On the whole, the aspiration to reach light and harmony out of darkness is the central concept of the composer's works. Scriabin's Sonata No. 10, inspired by the beauty of native nature, reminds us of a secret admiration for the sublime harmony of the universe on the one hand and the earthly poetry of woodland serenity with its mysterious soundscape on the other. This sonata is full of reflections of the universe, light, and the chimes of life in bloom.

The musical language is lighter and more transparent in comparison to other works from the same period; there are no harsh dissonant chords, the form is clearly structured, and the relief of the melodic lines is more defined. The composer employs a variety of techniques, such as juxtaposing contrapuntal voices, colorful tremolo nuances, vibrating chords, and softly chanting trills. Scryabin's piano sonatas reflect all stages in the evolution of his work; like his symphonic works, they reveal one of the most important aspects of his music: a hidden, veiled program. These are programmatic works with no literary or artistic background (in some cases, the commentaries were added after the music was completed). As is known, programmatic content is not necessarily tied to the title of the work. It can be implicit, conditional, symbolic, abstract, or subjective. (3, 4)

One of the composer's sonatas' distinguishing features is the extensive use of the monothematic principle, typical of program sonatas, aimed at unifying the dramaturgical development and representing the composition by the central protagonist. The final movements of his sonatas are often particularly significant.

As researchers of Scriabin's sonatas have correctly observed, all of his sonata allegros bear a deceptive resemblance to a form that dates back to the traditions of classical composition. They include all the sections inherent in the structure of the cyclical form (5).

Yet they also contain numerous strictly individual and

original compositional techniques that can be traced back to Beethoven and other Romantic composers. Similar approaches were adopted by Franz Liszt, in particular, who transformed the Beethoven sonata form into a sonatapoem, a symphonic poem, allowing the genre of piano sonata to take on certain symphonic qualities. Looking at the entire development of the sonata form in the composer's oeuvre, one can see that, from the extremely sincere and daring but not yet fully mature Sonata No. 1, Scriabin brought to perfection his ability to convey imaginative content in music in his Sonata No. 4. The road to Sonata No. 8 was long, intellectually demanding, and driven by the ambition to create a different type of sonata. Scryabin's every sonata is an artistic masterpiece as well as a daring creative experiment. The accomplishments and challenges encountered along that road reflect the composer's aesthetic explorations, which can only be understood in the context of his philosophy and worldview. (6)

Conclusion

Indeed, the philosophical-idealistic programs of Scriabin's sonatas are remarkably relevant. His sonatas are still perceived by listeners and continue to retain their powerful influence. A. Scriabin left an indelible mark on world music. His work had a significant impact on the development of twentieth-century piano and symphonic music.

REFERENCE LIST

- Belenky, A. V., A. N. Scriabin Biographical Essay., Moscow, 1965.
- Boyko G. A., Scriabin A. N. The Innovator of the Silver Age., Moscow-Leningrad, 1982.
- 3. Zaytsev B. V., Biographies of Great People. Moscow, 1985.
- 4. *Nikitina V. P.*, A. N. Scriabin. Russian Composer and Pianist., Spb., 1991.
- Rubtsova V. V., Alexander Nikolaevich Scriabin Moscow, 1989.
- 6. Nikolaeva A., A. N. Scriabin's Piano Style. Moscow., 1983.
- 7. Simonyan B., Work on the Techniques in the Concertmaster Class. //Musical Armenia 1 (50) 2016., pp. 95-98.
- 1. *Беленький А. В.*, Биографический очерк А. Н. Скрябина., , Москва, 1965.
- 2. *Бойко Г. А.*, А. Н. Скрябин Новатор Серебряного века., М.-Л.: Советский писатель, 1982.
- Зайцев Б. В., Биографии великих людей., Москва, 1985.
- 4. *Никитина В.П.*, А. Н. Скрябин. Русский композитор и пианист., Спб, 1991.
- 5. *Рубцова В. В.*, Александр Николаевич Скрябин М., 1989
- Николаева А., Особенности фортепианного стиля А. Н. Скрябина., М.: Советский композитор., 1983.
- Симонян Б., Работа над техникой в концертмейстерском классе., //Музыкальная Армения 1 (50) 2016., С. 95-98.

<u>Նվիրվում է ԵՊԿ Գյումրու մասնաճյուղի</u>

REFERENCES

- Belen'kij A. V., Biograficheskij ocherk A. N. Skrjabina., Moskva, 1965.
- Bojko G. A., A. N. Skrjabin Novator Serebrjanogo veka., M.-L.: Sovetskij pisatel', 1982.
- 3. Zajtzev B. V., Biografii velikikh ljudej., Moskva, 1985.
- 4. *Nikitina V. P.*, A. N. Skrjabin. Russkij kompozitor i pianist., SPb, 1991.
- 5. Rubcova V. V., Aleksandr Nikolaevich Skrjabin., M., 1989
- 6. Nikolaeva A., Osobennosti fortepiannogo stilja A. N. Skrjabina., M.: Sovetskij kompozitor., 1983.
- Simonyan B., Rabota nad tekhnikoj v koncertmejsterskom klasse., //Muzykal'naya Armeniya 1 (50) 2016., S. 95-98.

- About the author: ANAHIT RUBEN MANVELYAN (born in Leninakan, in 1949). In 1973 she graduated from Yerevan Komitas State Conservatory, receiving the qualification of chamber ensemble artist, pianist and teacher. From 1973 to 2002 she worked at Gyumri Kara-Murza music college as a professional piano teacher and concertmaster. From 1978 to 2014 she worked at Sheram Music School in Gyumri as a teacher and Head of Piano Department. Since 1997 she has been working at the Gyumri branch of YSC, since 2019 she has been Head of Performance Department of the University, and Associate Professor since 2006. She is a laureate of international competitions, and has many laureate students.
- Հեղինակի մասին. ԱՆԱՀԻՏ ՌՈՒԲԵՆԻ ՄԱՆՎԵԼՅԱՆ (ծ. 1949 թ. ք. Լենինական)։ Ավարտել է՝ 1973 թ. Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիան՝ ստանալով կամերային անսամբլի արտիստի, դաշնակահարի և դասատուի որակավորում։ 1973-2002թթ. աշխատել է Գյումրու Ք.Կարա-Մուրզայի անվան երաժշտական ուսումնարանում՝ որպես մասնագիտական դաշնամուրի դասատու և կոնցերտմայստեր։ 1978-2014 թթ. աշխատել է Գյումրու Շերամի անվան երաժշտական դպրոցում՝ որպես դասատու և դաշնամուրային բաժնի վարիչ։ 1997-ից մինչ օրս աշխատում է ԵՊԿ Գյումրու մասնաճյուղում, 2019-ից բուհի կատարողական բաժնի վարիչն է, դոցենտ (2006 թ.)։ Միջազգային մրցույթների դափնեկիր է, ունի բազմաթիվ դափնեկիր ուսանողներ։
- Об авторе: АНАИТ РУБЕНОВНА МАНВЕЛЯН (род. в 1949 г., Ленинакан), пианистка. Окончила Ереванскую государственную консерваторию имени Комитаса, по специальности "Артист камерного ансамбля, пианист и педагог" (1973). Работала: педагогом фортепиано и концертмейстером в Гюмрийском музыкальном училище им. Х.Кара-Мурзы (1973-2002); преподавателем и заведующим отделением фортепиано в Гюмрийской музыкальной школе им.Шерама (1978-2014); в Гюмрийском филиале ЕГК (с 1997, доцент 2006 г.); заведующая исполнительским отделением вуза (с 2019). Лауреат международных конкурсов, имеет много студентов-лауреатов.